

Hageparseller i Mysen

Av John Sævik

I Indre Smaalenenes avis 16. mai 1980 kan en lese følgende:

«Mandag var det livlig på parsellfeltet i Heggelia i Mysen. Eidsberg Hagelag har i 3 år på rad fristet med parsell dyrking, og det er en ide som har fenet godt også her i distriktet. Mandag var det utdeling av parseller. Herredsgartner Karl Eggen sto med sin blokk og noterte og fordelte, og alle var fornøyd over å kunne gå i gang med våronna.

– *Interessen for parsell dyrkingen har vært stadig økende, og vi har i år faktisk ikke jord nok til alle som ville ha, forteller Eggen. Vi delte opp i 37 parseller á 100 kvm, og det ble akkurat 1 parsell til hver av de som hadde møtt opp på mandag. Men etterpå har jeg fått flere forespørsler, og vi må nok ta oss dette ad notam neste år, ved å ta et større areal i bruk. Nå får etternølerne nøye seg med et lite stykke som foreløpig ligger brakk.*

– *Hva blir det dyrket på parsellene?*



«Vi vet ikke hvor mange hestekrefter, eventuelt deler av hestekrefter, vaktmester Olav Melting står for når han trekker denne hjemmelagede doningen, men det er tydelig at andre parsell dyrkere i Heggelia misunner ham redskapen. Når den skal være miljøvennlig og ressursbesparende kan det vel ikke gjøres stort bedre enn på denne måten. Men redskap for pensjonister og hjertesvake er det neppe. Hans sønn holder i ploget og pisker. Herredsgartner Karl Eggen mellom dem.

Det går mest i poteter, men mange er også flinke med grønnsaker. Kål, gulrøtter og lønner er det mest vanlige. Og folk er flinke til å stelle hageflekken sin?

Ja, absolutt. Dere får ta en tur utpå sommeren og selv se hvordan det ligger an.»

Undertegnende var en av de ivrige parselldyrkerne i noen år. Det ble etter hvert mest potetdyrking for vår del, og vinterforsyning til 4 personer ble sikret.

Parsellene lå på jordet mellom Heggelia/ Mysen kapell og Mysenelva. Det var praktisk da en kunne hente vann i elva. Dette var spesielt aktuelt for de som dyrket grønnsaker.

Ifølge ovenstående avisartikkel begynte dette tiltaket ca. 1977, og det opphørte på slutten av 1980-tallet. En vesentlig årsak var at det etter hvert ble mye ugress, spesielt kveke, på området.

Da tiltaket var på sitt høyeste nivå, tror jeg det var nærmere 50 parseller som ble utdelt.

Jeg tenker med glede på disse årene. Blant annet var det sosialt og en ble kjent med mange hyggelige mennesker med de samme interesser.

En kan idag undre seg over at det var så stor interesse for hageparseller for ikke mer enn 20–30 år siden. Kan tenke meg et par årsaker. Under

2. verdenskrig og i årene etterpå var det stor produksjon av poteter og grønnsaker i småhager, og ellers der det var litt tilgjengelig jord. Det var en viktig matauk i dårlige tider.

Videre var hager med dyrkbar jord på vei ut i 1970- og 80-årene, da det ble lagt ut nye tomtefelt. Disse ble lagt mer i fjell-/skogsområder.

Tanken om matauk var nok fortsatt levende og dermed var det mange som benyttet seg av mulighetene som utlagte hageparseller bød på.

Det viser seg at det også i tidligere tider har vært parselldyrking i Mysen. I Hans Wålers Mysenleksikon kan en lese at allerede i 1921 leide kommunen ut parseller. Kommunen hadde kjøpt et jorde og 9 familier hadde potetparseller der.

Ifølge samme kilde, var det under 2. verdenskrig det virkelig ble fart i denne aktiviteten. I 1940 var det 70 Mysenborgere som ønsket å få tildelt parseller av kommunen. Året etter var det 134 som ville låne kommunal parsell for potet- og grønnsakdyrking, og i 1942 var det hele 250–300 som meldte seg.

Jordstyret besørget gjødsling og bearbeiding av arealene. I 1942 disponerte jordstyret ca. 30 mål, og det trengtes i alt 15 tonn settepoteter.

«Gode venner kan være uenige om mye»
